

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

Handelingen

Annales

INTEGRAAL VERSLAG
VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT

VAN

02-03-2000

COMPTE RENDU INTÉGRAL
DE LA RÉUNION PUBLIQUE DE LA

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,
DES AFFAIRES GÉNÉRALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

DU

02-03-2000

AGALEV-ECOLO	:	Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales
CVP	:	Christelijke Volkspartij
FN	:	Front National
PRL FDF MCC	:	Parti Réformateur libéral - Front démocratique francophone - Mouvement des Citoyens pour le Changement
PS	:	Parti socialiste
PSC	:	Parti social chrétien
SP	:	Socialistische Partij
VLAAMS BLOK	:	Vlaams Blok
VLD	:	Vlaamse Liberalen en Democraten
VU&ID	:	Volksunie&ID21

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 : Parlementair Document van de 50e zittingsperiode +
het nummer en het volgnummer
QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden
HA : Handelingen (Integraal Verslag)
BV : Beknopt Verslag
PLEN : Plenumvergadering
COM : Commissievergadering

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 : Document parlementaire de la 50e
législature, suivi du n° et du n° consécutif
QRVA : Questions et Réponses écrites
HA : Annales (Compte Rendu Intégral)
CRA : Compte Rendu Analytique
PLEN : Séance plénière
COM : Réunion de commission

Officiële publicaties uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : alg.zaken@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : aff.generales@laChambre.be

Inhoud

Donderdag 2 maart 2000

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT
COM 140

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer Paul Tant tot de eerste minister over "het ontoelaatbare optreden van een kabinetsmedewerker in een parlementaire onderzoekscommissie" (nr. 268)

- de heer Bart Laeremans tot de eerste minister over "het onwettelijk en hoogst ongemanierde optreden van zijn communicatiespecialist" (nr. 269)

sprekers : **Paul Tant, Bart Laeremans, Guy Verhofstadt**, eerste minister, **Hugo Coveliers**, voorzitter van de VLD-fractie

Moties

Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde tot de eerste minister over "de uitspraken van de directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding in de Gazet van Antwerpen van 17 februari 2000 en de deelname van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding aan de betoging op 20 februari 2000 tegen de deelname van de FPÖ aan de Oostenrijkse regering" (nr. 266)

sprekers : **Francis Van den Eynde, Guy Verhofstadt**, eerste minister

Moties

Samengevoegde mondelinge vragen van de heer Pieter De Crem en mevrouw Els Van Weert aan de eerste minister over "de nieuwe opdracht voor de regeringscommissaris, Freddy Willockx" (nrs. 1158 en 1197)

sprekers : **Pieter De Crem, Els Van Weert, Guy Verhofstadt**, eerste minister

Sommaire

Jeudi 2 mars 2000

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE
COM 140

Interpellations jointes de :

- M. Paul Tant au premier ministre sur "l'attitude inadmissible d'un collaborateur de cabinet devant une commission d'enquête parlementaire" (n° 268)

- M. Bart Laeremans au premier ministre sur "l'attitude illégale et grossière de son spécialiste de la communication" (n° 269)

orateurs : **Paul Tant, Bart Laeremans, Guy Verhofstadt**, premier ministre, **Hugo Coveliers**, président du groupe VLD

Motions

Interpellation de M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "les déclarations du directeur du Centre pour l'Egalité des Chances et la Lutte contre le Racisme dans la Gazet van Antwerpen du 17 février 2000 et la participation du Centre pour l'Egalité des Chances et la Lutte contre le Racisme à la manifestation du 20 février 2000 contre la participation du FPÖ au gouvernement autrichien" (n° 266)

orateurs : **Francis Van den Eynde, Guy Verhofstadt**, premier ministre

Motions

Questions orales jointes de M. Pieter De Crem et Mme Els Van Weert au premier ministre sur "la nouvelle mission du commissaire du gouvernement, Freddy Willockx" (n°s 1158 et 1197)

orateurs : **Pieter De Crem, Els Van Weert, Guy Verhofstadt**, premier ministre

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,
DES AFFAIRES GÉNÉRALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

RÉUNION PUBLIQUE DU
JEUDI 2 MARS 2000

De vergadering wordt geopend om 18.02 uur door de heer **Tony Smets**, voorzitter.

La réunion est ouverte à 18.02 heures par M. **Tony Smets**, président.

Ordre des travaux

Regeling van de werkzaamheden

Les interpellations n° 265 de M. Claude Eerdekenis et n° 278 de M. Daniel Bacquelaine sont retirées.

Samengevoegde interpellaties van :

- de heer **Paul Tant** tot de eerste minister over "het ontoelaatbare optreden van een kabinetsmedewerker in een parlementaire onderzoekscommissie" (nr. 268)

- de heer **Bart Laeremans** tot de eerste minister over "het onwettelijk en hoogst ongemanierde optreden van zijn communicatiespecialist" (nr. 269)

Interpellations jointes de :

- M. **Paul Tant** au premier ministre sur "l'attitude inadmissible d'un collaborateur de cabinet devant une commission d'enquête parlementaire" (n° 268)

- M. **Bart Laeremans** au premier ministre sur "l'attitude illégale et grossière de son spécialiste de la communication" (n° 269)

De heer **Paul Tant** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats wil ik de voorzitter van de onderzoekscommissie danken omdat hij zich enigszins heeft willen schikken naar het verloop van deze interpellaties. Ik zal het zo kort mogelijk houden omdat we nog heel wat werk voor de boeg hebben in de onderzoekscommissie.

Mijnheer de eerste minister, u zult begrijpen dat wij het gedrag van uw medewerker niet zonder meer over ons heen konden laten gaan. Ik zal zijn gedrag even toelichten. Uw medewerker heeft namelijk getracht om de

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE
ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT

OPENBARE VERGADERING VAN
DONDERDAG 2 MAART 2000

werking van de parlementaire onderzoekscommissie grotendeels onmogelijk te maken door te weigeren op sommige vragen te antwoorden, door te trachten ze te omzeilen, door ze als niet relevant te omschrijven en door intentieprocessen te maken in hoofde van de vraagstellers. Dat laatste was natuurlijk helemaal niet op zijn plaats. Toen dat niet hielp, heeft hij een aantal goed voorbereide nummertjes gebracht die ertoe moesten leiden dat de aandacht van de vragen zelf werden afgeleid. Daarbij werden duidelijk ook beledigende uitspraken gedaan.

Mijnheer de eerste minister, wat is uw mening over een dergelijk antiparlementair en dus ondemocratisch gedrag van een medewerker tijdens een ontmoeting met parlementsleden ? Om u te helpen bij uw beoordeling wil ik een beroep doen op uw verbeelding. U herinnert zich ongetwijfeld levendig het werk dat door de Rwanda-onderzoekscommissie werd verricht. Kunt u zich voorstellen welke heibel het zou hebben verwekt als daar een getuige, weze het een parlements lid, zich op zo'n hautaine en arrogante manier zou hebben gedragen als uw medewerker vorige week in onze commissie ? Beeld u zich even in dat mevrouw Delvou indertijd hetzelfde had gedaan in uw commissie. Het land zou ongetwijfeld te klein geweest zijn om van uw ergernis blijk te geven over deze - cynisch gesteld - minder goed betaalde arrogantie. Er is natuurlijk wel enige verbeelding nodig om mevrouw Delvou zo'n rol te zien spelen.

Mijnheer de eerste minister, des te minder begrijp ik de reactie die u gaf op de persconferentie naar aanleiding van het optreden van de heer Slangen en pater Leman. U zei op verontwaardigde toon over pater Leman "allerm minst opgezet te zijn met zijn weinig intelligente uitlating". U zou hem op het matje roepen en dat is ook gebeurd.

Over de heer Slangen volstond u met : "Geen commentaar" en "Dat is een aangelegenheid voor het parlement". Mijnheer de eerste minister, om velerlei redenen lijkt mij dit een onaanvaardbaar verschil in houding dat u aan-

Paul Tant

neemt. Principieel is de houding van de eerste minister tegenover de ene en de andere dezelfde. Het gaat over twee mensen die bij hem in dienst zijn, bij wijze van spreken, mensen die bij hem op de payroll staan, ook al is de omvang van wat er wordt betaald enigszins verschillend. Er is echter een hemelsbreed verschil tussen wat de ene en de andere heeft gedaan, mijnheer de eerste minister. De uitlatingen van de heer Slangen werden gedaan in een onderzoekscommissie. Ze werden parlementsleden aldaar in het gezicht geslingerd. In de commissie, die optrad in de hoedanigheid van onderzoeksrechter verwacht men toch minstens een waardig antwoord. De verklaringen van de heer Leman, die trouwens van een andere aard zijn, werden aan een krant gedaan.

Heeft de eerste minister de heer Slangen reeds ter verantwoording geroepen ? Zo ja, met welk resultaat ? Zo nee, waarom wordt de heer Slangen anders behandeld dan de heer Leman ? Overigens moet de eerste minister zich zeer goed realiseren dat hij meer vereenzelvigd wordt met het optreden van de heer Slangen dan met het optreden van de heer Leman.

Ongetwijfeld is het voor de eerste minister nuttig te weten wat het precieze verloop was van een aantal sequenties uit het getuigenverhoor van de heer Slangen. Ik verwijs onder meer naar de bijzonder kritische evaluatie over de CVP-campagne bij de laatste verkiezingen. Het was voor ons zeer nuttig om dit te horen. In deze evaluatie veegt hij de vloer aan met zijn collega Schamp. Van collegialiteit gesproken ! Bijzonder relevant was de globale evaluatie, door de heer Slangen, van de dioxineaanpak en vooral van het optreden van een aantal hoofdrolspelers. Daar deed hij zeer kritisch over de opportuniteit van het optreden van de heer Dehaene als crisismanager, die in die hoedanigheid meende ernstig werk te moeten maken van de crisisaanpak. We kunnen uiteraard aannemen dat een mediadeskundige in de eerste plaats oog heeft voor image building. Daarvoor wordt hij ook betaald. Het verontrust ons evenwel, mijnheer de eerste minister, dat de evaluatie exclusief, zoals ze gebracht werd door de heer Slangen, vanuit deze invalshoek gebeurt. Gezien de rol die de mediaspecialist tegenover de huidige eerste minister vervult, prijzen wij ons gelukkig dat de heer Dehaene toen nog eerste minister was en dat de heer Slangen toen niet zijn mediaspecialist was. Anders had hij de toenmalige eerste minister de raad gegeven om zich afzijdig te houden zodat, zoals de heer Slangen zelf verklaart, en ik citeer : "de schuld helemaal bij de SP zou gelegen hebben". De zwarte piet wordt dus doorgeschoven. Dat is de verantwoordelijkheidszin die de heer Slangen predikt. Overigens ben ik niet zeker dat het advies van de heer Slangen de heer Dehaene tot een beter electoraal resultaat zou hebben gebracht. Vergeet niet dat hij kampioen was in het aantal voorkeurstemmen. Of hij hem, zelfs op zijn eigen domein, een goed advies zou hebben gegeven is nog maar de vraag.

Mijnheer de eerste minister, uit verklaringen aan journalisten en in de openbare vergadering van de dioxinecommissie blijkt glashelder dat de heer Slangen optrad als een beheerder, of minstens als een medebeheerder van het rapport-Destickere, waaruit ook volgt dat dit rapport politiek-electoraal werd gebruikt. Niemand, zeker de publieke opinie niet, heeft daar ooit aan getwijfeld. Des te minder begrijpen wij waarom dit moest worden verborgen gehouden. Ik verwijs hiervoor naar uw eigen antwoord in de commissie, mijnheer de eerste minister. Op de vraag of er overleg geweest is met de heer Slangen over de keuze van het moment waarop u naar de toenmalige eerste minister zou stappen, antwoordt u : "Absoluut niet".

U herhaalt voortdurend dat u zelf de beslissing hebt genomen. U loochent zelfs dat de heer Slangen als eerste werd geïnformeerd over het feit dat u over dit fameuze rapport-Destickere beschikte. Dit zijn kleine details uit zijn verklaring die evenwel argwaan oproepen vermits uw beide versies op dit vlak diametraal tegenover mekaar staan. Een alert parlements lid is in die details geïnteresseerd omdat ze hem doen twifelen over de geloofwaardigheid van heel het verhaal.

Mijnheer de eerste minister, als de heer Slangen u in deze zaak heeft geadviseerd over uw manier van optreden en uw houding ten opzichte van het rapport-Destickere dan heeft hij u slechte raad gegeven. Hij wil uiteraard niet dat dit bekend zou geraken. Collega's, dat is de essentiële reden voor de agressiviteit en de betaalde arrogantie waarvan die man in ons parlement blijk heeft gegeven. Hij wou niet dat werd aangetoond dat zijn advies niet altijd het juiste is. Hij wou niet dat zou blijken dat hij zijn eigen eerste minister een slechte dienst heeft bewezen door kleine constructies op het getouw te zetten en kleine onjuiste verhalen te verzinnen waarmee men wel door de mand moest vallen. Precies dat laatste moest worden voorkomen.

Ik herhaal dat u slecht werd geadviseerd, mijnheer de eerste minister, vermits de leugentjes omwille van het imago wellicht uw imago meer dan nodig aantasten. Bovendien wordt u vereenzelvigd met het optreden van een personeels- of kabinetslid als die in de onderzoekscommissie uit de bocht gaat.

Werd dit optreden van de heer Slangen op voorhand met u overlegd ? Dekt u de heer Slangen in zijn optreden ? Neemt u persoonlijk de verantwoordelijkheid op voor zijn verklaringen ? Zo nee, wat hebt u reeds ondernomen tegen zijn persoon ? Hebt u hem aangeraden zich op zijn minst te verontschuldigen tegenover de onderzoekscommissie ? Die euvele moed had hij toch moeten betonen.

Paul Tant

Voor de media heeft hij verklaard dat hij te ver is gegaan. Het zou dan ook van enige grootmenselijkheid getuigen om dit ook ten aanzien van de commissie te laten blijken. Wellicht past dat niet in het optreden van een mediastrategie. Ik kijk met belangstelling uit naar uw antwoord.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, uw mediaspecialist en communicatiestrategist heeft u op 18 februari 2000 in dit parlement op een nooit eerder vertoonde wijze in uw bloetje gezet. Hij heeft verschillende parlementsleden op een uiterst gore manier beledigd, in die mate dat zijn gedrag strafbaar is met minimum 2 maanden gevangenisstraf. Hij heeft de commissie en de Kamer, journalisten en 600 000 kiezers geschoffeerd, door deze lasten te vergelijken met voorstanders van Dutroux. Als kers op de taart heeft uw intieme raadgever u met een vermanende vinger en via de camera laten weten dat u zich in de toekomst best even onbeschoft zou gedragen als hij.

Door zijn hoogst arrogant en schandelijk gedrag weet heel het land nu dat de intieme raadgever van de hoogste gezagsdrager van dit land een gevaarlijke fanaticus is, die alleen zijn eigen gelijk kent, een dolle man, die zijn zolen veegt aan de democratie en haar instellingen. Maar er is meer. De heer Slangen is niet zomaar een adviseur, als wij uw huiskrant, Het Laatste Nieuws, mogen geloven. Volgens haar is de relatie tussen u en de heer Slangen allerm minst gezond. U blijkt die man te consulteren bij iedere beslissing over het te volgen regeringsbeleid.

Over de recente gebeurtenissen ter gelegenheid van de aanpak van Oostenrijk en het Vlaams Blok, schrijft de heer Vanderkelen dat blijkt dat de visie van de communicatiespecialist ook weegt op de inhoud van het regeringsbeleid. Volgens die journalist laten u en uw regering zich meeslepen in een anti-Blok obsessie. Het woord is niet te zwaar. Vandaag hebben wij opnieuw mogen ondervinden waarom dit kan leiden. Immers, er bestaat ten behoeve van de postmeesters een blacklist, waarin tal van onze parlementsleden, waaronder ikzelf, als bij voorbaat verdachte personen zijn voorgesteld. Het gaat hier niet om een ontwerp tekst, zoals de minister daarstraks nog zei, want hij is bij alle postkantoren toegekomen. Het was een tekst die kracht van reglement had en die vandaag, gelukkig, werd ingetrokken. Toen ik dit vertrouwelijk document vanmorgen in de bus ontving, mijnheer de eerste minister, kreeg ik koude rillingen en moest ik terugdenken aan een van de zwartste bladzijden uit de Belgische geschiedenis, de tijd van de spooktreinen. Vlaams-nationalisten en communisten stonden toen ook op zwarte lijsten en werden door het Belgisch regime als beesten naar Frankrijk afgevoerd.

Mijnheer de eerste minister, een zeer groot aantal mensen, in de eerste plaats bij uw eigen achterban, vraagt zich al maanden af wat er met u is gebeurd. Welk gif

heeft er u gebeten ? Hoe komt het toch dat u op zoveel terreinen diametraal het tegenovergestelde zegt van wat u zei vóór de verkiezingen ? Hoe komt het dat een tot voor kort Vlaamsgezinde Verhofstadt vandaag door het stof kronkelt voor de Franstaligen en dat hij steeds maar zwicht voor de Parti Socialiste, dat hij aanvaardt dat de sterke man van de regering niet hijzelf is, maar Louis Michel, die ons land met zijn extremistisch en ridicul optreden internationaal voor joker aan het zetten is ?

De VLD, uw geesteskind, is van een burgerlijke partij, van een partij van de rechterzijde, in snel tempo aan het vervellen tot een linkse partij, een partij van open grenzen, van massale regularisaties van vreemdelingen, van een lakse asielpolitiek. Uw VLD is de verdediger geworden van de totale uitholling van de nationaliteit en zij is met haar weke en zwakke minister van Justitie de partij van de zachte aanpak van de criminelen, van het gedoogbeleid, van de versnelde vrijlating van de gevangenen geworden. Uw partij heeft tijdens de voorbije maanden zowat alles verloochend wat zij kon verloochenen en pater Leman had met zijn berucht interview in de Gazet van Antwerpen dan ook op dat punt zeker gelijk. De burgerlijke, conservatieve kiezer kan bij de VLD niet langer terecht, want de VLD is helemaal afgezwaaid naar links. Uw intieme raadgever Slangen, heeft volgens al onze bronnen bij deze metamorfose een zeer centrale rol gespeeld. Hij was het glijmiddel om de grote bocht naar links, de groenen en de socialist te nemen. U hebt met dit uiterst linkse heerschap het paard van Troje in uw partij binnengehaald of, in een meer toepasselijke term, u hebt een adder aan uw borst gekoesterd die uw partij momenteel vakkundig aan het vergiftigen is.

Nomen est omen, mijnheer de eerste minister, en slechte raadgevers en intriganten worden in talloze verhalen voorgesteld in de gedaante van een slang. Telkens weer streeft dit type van mensen ernaar om degenen waaraan ze raad moeten geven, degenen die hen betalen, zodanig te manipuleren, dat zij in hun plaats treden en machtiger worden dan hun broodheer. De vergelijking met Raspoetin, die Pol Geudens maakte in de Gazet van Antwerpen, was dan ook de nagel op de kop.

Ik heb voor u enkele vragen, mijnheer de eerste minister. Erkent u dat uw kabinetsmedewerker met zijn gedrag de wet heeft overtreden en de Kamer, en in het bijzonder de dioxinecommissie, heeft geblameerd ? Had u in deze zaak voorafgaandelijk overleg met uw Slangen ? Was u op de hoogte van wat uw adviseur zou doen ? Keurt u het gedrag van uw medewerker goed of zult u zich in zijn en uw naam verontschuldigen ? Bent u van oordeel dat de positie van de heer Slangen als duurbetaalde kabinetsmedewerker op kosten van de gemeenschap kan worden gehandhaafd ? Hoe reageert u op het advies van uw intieme raadgever om zelf in de toekomst niet meer te

Bart Laeremans

antwoorden op vragen van parlementsleden van welbepaalde partijen ? Vindt u het normaal dat dit soort van adviezen via de televisie naar u worden toegezonden ?

Eerste minister **Guy Verhofstadt** : Mijnheer de voorzitter, ik ben enorm geraakt door de bezorgdheid van de heer Tant voor mijn imago en dat van de regering. Dat doet mij enorm veel plezier. Ik moet u eerlijk bekennen dat ik eigenlijk niet goed weet waarom die vragen aan mij worden gericht. Zowel de heer Laeremans als de heer Tant weten perfect dat de heer Slangen naar de commissie werd gevraagd, niet als medewerker van mijn kabinet, maar als de man die de publiciteit van de VLD verzorgde. In die hoedanigheid werd hij gevraagd, niet als lid van mijn kabinet. Ik was dan ook zeer verwonderd dat ik dan plots werd geïnterpelleerd om te komen uitleggen wat of hoe de heer Slangen daar allemaal had gedaan. Wat de heer Slangen doet in de dioxinecommissie, is zijn zaak, punt, andere lijn. Hij was daar als degene die de campagne van de VLD heeft geleid en helemaal niet als mijn kabinetsmedewerker. Ik voel mij helemaal niet aangesproken. Ik zie niet in waarom ik hem zou moeten dekken, zoals hier werd gevraagd door de heer Tant, of nog om te overleggen, zoals ook gesuggereerd door de heer Tant. Ik heb trouwens daarover ook contact opgenomen met de voorzitter van de Kamer, de heer De Croo, en hem gevraagd of de heer Slangen op alle vragen heeft geantwoord. De heer De Croo heeft mij meegedeeld dat hij op alle vragen van de commissie heeft geantwoord, zowel de schriftelijke als de mondelinge, ook al werden zij soms via een driebandeffect aan hem gesteld. U weet dat wij in België nogal sterk zijn in biljarten, dus op zichzelf is dat ook niet verkeerd. Hij schijnt dus op alle vragen te hebben geantwoord. Als er op een of andere manier een proces wordt ingespannen, is dat een zaak van de rechtbank waar ik, als hoofd van de uitvoerende macht, zeker niet mag in tussenkomen.

Ten slotte heb ik ook gemerkt dat de dioxinecommissie zelf deze zaak als afgehandeld beschouwt en ik heb te veel respect voor het parlement en voor de medewerkers van de dioxinecommissie om dat opnieuw in gevaar en in het gedrang te brengen. Ik moet u ook nog zeggen dat ik begrijp, als ik de tussenkomst van de heer Laeremans hoor, waar het hem om te doen is. Dat gaat helemaal niet over het gedrag van de heer Slangen, maar wel om het opkloppen van wat extreem-rechtse stellingen, waarop dan door sommigen nog gretig wordt ingegaan.

De heer **Paul Tant** (CVP) : Mijnheer de eerste minister, sta mij toe te zeggen dat u er zich wel heel gemakkelijk probeert vanaf te maken. Ik kan het niet anders verwoorden dan dat u vlucht voor de verantwoordelijkheid.

De waarheid is dat de heer Slangen tot het personeel van uw kabinet behoort en enkele dagen geleden in deze commissie heeft opgetreden en het parlement fundamenteel beledigde.

Het is een beetje de gewoonte aan het worden voor u en uw regering om verantwoordelijkheid te ontlopen. Ik verwijs hier naar de recente geschiedenis in verband met het veiligheidsplan. Het is zelfs een goede zaak dat de leden van de regering het fundamenteel met elkaar oneens zijn. De eerste minister heeft daarvoor geen enkele verantwoordelijkheid, integendeel.

U zegt dat de heer Slangen op alle vragen antwoordde. Ik ben zo vrij te zeggen dat ook dit niet klopt. De heer De Croo was niet aanwezig in de zitting en het verwondert mij dat u vandaag - en dat is een merkwaardige kentering - de heer De Croo ten getuige roept. In dit land is er inderdaad wel iets verandert.

Als u zegt dat de dioxinecommissie beslist heeft, dan moet ik u iets meer zeggen over de werking van deze onderzoekscommissie. De dioxinecommissie - of men dat nu graag hoort of niet - wordt door dergelijke voorvallen meer dan ooit gepolitiseerd. De meerderheid en de minderheid staan ook over deze kwestie voortdurend tegenover mekaar en dit dient de kwaliteit van de debatten niet.

Het zou goed zijn te leren nuanceren en relativeren, mijnheer Goris, zelfs als u tot de meerderheid behoort. De vraag was uitdrukkelijk gericht tot de heer Slangen. Ik formuleerde op de televisie in het programma De Zevende Dag, dat hij zich zou verontschuldigd hebben. Dat deed hij niet. Ik zei u dat het hem nochtans zou gesierd hebben dit wel te doen.

Tenslotte, mijnheer de eerste minister, zegt u dat u blijft bent dat de heer Tant bezorgd is omwille van uw geloofwaardigheid. Die geloofwaardigheid werd echter door uw optreden, op advies van de heer Slangen, in de onderzoekscommissie voor een deel ondergraven. U gaf over concrete feiten totaal andere versies dan de heer Slangen. Ik weet wel dat het vaak op niet belangrijke punten was, maar dat neemt niet weg dat op die manier het hele verhaal over het scenario, over de overhandiging van het verslag-Destickere door u aan de toenmalige eerste minister, ongeloofwaardig overkwam. Dit kostte aan de dioxinecommissie enorm veel tijd en energie.

Gezien het feit dat de heer Slangen de normale werking van de parlementaire instelling onmogelijk maakte en hij bovendien als kabinetslid arrogant is opgetreden, misbruik makend van een van onze instellingen, kan ik niet anders dan vragen dat de eerste minister hem geeft wat hij verdient, namelijk zijn ontslag.

De heer **Bart Laeremans** (Vlaams Blok) : Mijnheer de eerste minister, ik kan de vorige spreker bijtreden. De heer Slangen werd door de commissie opgeroepen als uw voormalig medewerker, maar u kunt niet ontkennen dat hij momenteel wel degelijk uw kabinetsmedewerker

Bart Laeremans

is, door iedereen daarmee wordt geassocieerd en door de gemeenschap als kabinetsmedewerker wordt betaald. U kunt evenmin ontkennen dat hij de dioxinecommissie op een vreselijke wijze heeft geschoffeerd.

U weigert daaruit blijkbaar enige conclusie te trekken. Ik vind dat bijzonder laf. Elk bewindsman die zichzelf respecteert zou op een dergelijk moment ingrijpen. Als men door een medewerker belachelijk wordt gemaakt moet men die persoon de laan uitsturen. U zit blijkbaar zo stevig in de greep van die man en hebt hem zo hard nodig dat u daartoe niet meer komt. De gemeenschap zal dus jaarlijks 4 miljoen frank blijven ophoesten voor die man. Het is bijgevolg niet meer dan normaal dat er een motie wordt ingediend om zijn ontslag te verkrijgen.

De heer **Hugo Coveliers** (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik wens bij deze replieken kort gebruik te maken van het spreekrecht, conform het Reglement, om te zeggen dat dit enigszins hallucinant wordt. Eerst probeert men in een onderzoekscommissie een onderzoek volkomen af te wenden van het oorspronkelijke doel en te zoeken naar de verantwoordelijkheid van een regering die terzake geen verantwoordelijkheid kan dragen aangezien zij op het ogenblik van de feiten nog niet aan de macht was. Wanneer men daarin niet slaagt, gaat men omwille van uitspraken van iemand, waarvan men liever andere uitspraken had gehoord, de eerste minister interpellieren. Ik vind dat een eerste minister zijn verantwoordelijkheid moet opnemen maar ik ben ook van mening dat een regering zich met dergelijke prullen eigenlijk niet moet bezighouden.

Ik stel ook vast dat de heer Tant het hier heeft over het optreden van de eerste minister in de onderzoekscommissie, terwijl deze interpellatie gaat over het optreden van de heer Slangen in de onderzoekscommissie. Dat alles is naar mijn mening sterk overtrokken. Bijgevolg zullen wij met bijzonder veel overtuiging een eenvoudige motie indienen.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, ik zou niet tussenbeide zijn gekomen, mocht de heer Coveliers niet het woord "hallucinant" hebben gebruikt. Mijnheer Coveliers, als er iets is dat hallucinant is, dan is dat de wijze waarop de eerste minister en uw fractie de dans proberen te ontspringen. Het gaat hier immers om het feit dat een kabinetsmedewerker - en niet de minst betaalde - van de eerste minister, niet op het ogenblik dat hij de campagne voerde van de VLD, maar wel op het ogenblik dat hij kabinetsmedewerker is, het zich in een onderzoekscommissie van de Kamer permitteert om niet alleen parlementsleden te beledigen, maar ook om te zeggen dat ook de eerste minister niet zou moeten antwoorden op vragen van het Vlaams Blok. Mijnheer Coveliers, dat zijn zaken

die hic et nunc zijn gebeurd. Ik vraag u een beetje respect voor de feiten en de waarheid. Ik weet dat dit, voor uw partij, moeilijk is, zeker als ze deel uitmaakt van de meerderheid.

De **voorzitter** : Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een eerste motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Bart Laeremans en Francis Van den Eynde en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellaties van de heren Paul Tant en Bart Laeremans

en het antwoord van de eerste minister, roept de eerste minister op de heer Slangen met onmiddellijke ingang te ontslaan."

Une première motion de recommandation a été déposée par MM. Bart Laeremans et Francis Van den Eynde et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu les interpellations de MM. Paul Tant et Bart Laeremans

et la réponse du premier ministre, invite fermement le premier ministre à démettre sur-le-champ M. Slangen de ses fonctions."

Een tweede motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Marc Van Peel en Paul Tant en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellaties van de heren Paul Tant en Bart Laeremans

en het antwoord van de eerste minister, vraagt het ontslag van de heer Slangen als kabinetsmedewerker van de eerste minister."

Une deuxième motion de recommandation a été déposée par MM. Marc Van Peel et Paul Tant et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu les interpellations de MM. Paul Tant et Bart Laeremans

et la réponse du premier ministre, demande la démission de M. Slangen en sa qualité de collaborateur du cabinet du premier ministre."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Géraldine Pelzer-Salandra en Marilou Vanden Poel-Welkenhuysen en de heren Denis D'hondt, Jean Depreter, François-Xavier de Donnée Patrick Lansens en Willy Cortois.

voorzitter

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Géraldine Pelzer-Salandra et Marilou Vanden Poel-Welkenhuysen et MM. Denis D'hondt, Jean Depreter, François-Xavier de Donnée, Patrick Lansens et Willy Cortois.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Interpellatie van de heer Francis Van den Eynde tot de eerste minister over "de uitspraken van de directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding in de Gazet van Antwerpen van 17 februari 2000 en de deelname van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding aan de betoging op 20 februari 2000 tegen de deelname van de FPÖ aan de Oostenrijkse regering" (nr. 266)

Interpellation de M. Francis Van den Eynde au premier ministre sur "les déclarations du directeur du Centre pour l'Egalité des Chances et la Lutte contre le Racisme dans la Gazet van Antwerpen du 17 février 2000 et la participation du Centre pour l'Egalité des Chances et la Lutte contre le Racisme à la manifestation du 20 février 2000 contre la participation du FPÖ au gouvernement autrichien" (n° 266)

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, pater Leman, directeur van het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding, veroorloofde het zich enkele weken geleden om raad te geven aan een paar traditionele partijen met betrekking tot hun houding ten opzichte van het Vlaams Blok.

Die raad werd echter niet in dank aanvaard. Terecht of ten onrechte werd ervan uitgegaan dat het slechte raad was en plots was iedereen van mening dat pater Leman zich niet mocht inlaten met politiek. De reacties waren nogal hevig : PRL FDF MCC eiste zijn ontslag - althans het FDF - en het dagblad Le Soir, dat de Moniteur van de anti-Vlaamse haatbeweging in Brussel kan worden genoemd, beweerde zonder meer dat pater Leman had "gecollaboreerd".

Mijnheer de eerste minister, ik stond versteld van uw verbazing, alsmede van de verbazing van de weldenkenden in ons land. Dat pater Leman aan politiek doet is toch niet nieuw.

Pater Leman kwam met het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding op het toneel toen het Koninklijk Commissariaat van mevrouw D'Hondt werd opgedoekt. Mevrouw D'Hondt werd door de over-

heid als een heilige beschouwd - ik situeerde haar tussen Bernadette Soubirous en Maria Goretti - en logischerwijze moest een heilige door een pater, een aalmoezenier van het regime, worden opgevolgd. Vermits de persoon die men nodig had moest gespecialiseerd zijn op het vlak van de inquisitie - om één politieke partij te kunnen tegenwerken - werd hij gerekruteerd bij de Dominicanen die al gedurende eeuwen specialisten zijn in deze materie.

Uit wat pater Leman sedertdien zoal uitspookte, blijkt duidelijk dat hij nooit wat anders heeft gedaan dan zich bezighouden met politiek. Merkwaardig genoeg overigens, voor een ambtenaar die wordt betaald door de belastingbetaler. Zijn werk bestond er niet in het racisme te bestrijden, maar wel, in naam van de traditionele partijen, een bepaalde politieke partij tegen te werken.

Soms handelde pater Leman vrij grof, mijnheer de eerste minister. In 1996 bijvoorbeeld verspreidde hij in de Gentse scholen, aan leerlingen van het middelbaar onderwijs, een test voor wat hij noemt verdraagzaamheid, waarvan een van de vragen luidde : "Je loopt door Gent en ziet dat een kopstuk van extreem-rechts wordt aangevallen. Wat doe je ? a) je loopt door; het is zijn verdiende loon; b) je doet zelf ook mee want je was het toch al van plan; c) je loopt naar de politie".

Antwoord b leverde niet al te veel punten op, maar de helft van de punten kon worden behaald door voor antwoord a te kiezen.

Laten wij ons niet inlaten met de gewetensproblemen van betrokkene die in een christelijke orde functioneerde, maar dit voorbeeld alleen aangrijpen als een bewijs van het feit dat hij geregeld aan politiek doet.

In 1994 was hij betrokken bij de organisatie van de hand-in-hand-betoging. Dit wordt zelfs in de antwoorden op parlementaire vragen toegegeven. Last but not least was het centrum ook betrokken, samen met het zogenaamde Democratisch Platform Combat, bij de organisatie van de betoging van 21 februari tegen Oostenrijk.

Mijnheer de eerste minister, ik heb u nog niet zo lang geleden gevraagd wie volgens u gelijk heeft : u of de pater. U zegt dat de regularisatie van illegalen eenmalig is. De pater heeft verschillende keren verklaard dat het de eerste in een lange reeks regularisaties is. Niemand heeft tijdens die periode gereageerd omdat het centrum en de pater deden wat van hen werd verwacht. Ze bestreden het Vlaams Blok. Nu heeft hij dat blijkbaar vrij onhandig gedaan. Hij werd niet op de vingers getikt omdat hij aan politiek deed, maar omdat hij het niet op de juiste manier deed.

Mijnheer de eerste minister, het centrum functioneert met geld van de belastingbetaler dat is ingeschreven op de begroting van de eerste minister. Daarom mag men

Francis Van den Eynde

verwachten dat die dienst neutraal functioneert. Het centrum moet de burger met rust laten. Een pater, een non of om het even wie, mag er de burger niet met een betuttelend vingertje op wijzen, wat hij al dan niet mag denken. In een democratie hoort zo'n centrum niet thuis. Dat ontdekte u echter pas op het moment dat het centrum doodgewoon onhandig was op politiek vlak. Dat verweet men het centrum. Toen kwamen ook de grote woorden: "il a collaboré". Daarom wil ik u een paar vragen stellen, mijnheer de eerste minister.

Ten eerste, wij hebben uit de media vernomen dat men inmiddels een en ander zou hebben aangepast. De pater zou nieuwe opdrachten hebben gekregen. Hij heeft nu al zoveel opdrachten. Hij moet het zogenaamde racisme bestrijden, hij moet zich met gelijkheid van kansen bezighouden, met mensenhandel, enzovoort. Hij zou nieuwe opdrachten hebben gekregen. Zijn opdrachten zouden ook zijn verfijnd. Ik vraag mij af hoe dat kan. Dat centrum werd immers door het parlement bij wet opgericht. Kunt u mij dat uitleggen? Welke nieuwe opdrachten heeft hij gekregen?

Ik wil u voornamelijk zeggen dat het onrechtvaardig is om de brave pater nu op de vingers te tikken. Men laat hem al vele jaren aan politiek doen. Het zou billijk en democratisch zijn moest men deze instelling opdoeken. Het is niet gezond voor de democratie dat de regering beschikt over een instituut, betaald door de belastingbetaler, om de oppositie tegen te werken. Als u de oppositie wilt tegenwerken, moet u dat in het parlement doen. Spreek ons tegen. Doe het in de straten. Doe het op het normale politieke forum. Als u een systeem, betaald door de belastingbetaler, uitsluitend in het leven gaat roepen om een bepaalde tendens in de oppositie te bestrijden, zijn we op de gevaarlijke weg van het totalitarisme. Daarvoor wil ik voor de zoveelste keer waarschuwen.

Eerste minister **Guy Verhofstadt**: Mijnheer de voorzitter, collega's, mijn antwoord zal twee elementen bevatten.

Vooreerst wens ik te beklemtonen dat ik het compleet oneens ben met het standpunt van de interpellant dat het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding geen rol te spelen heeft in onze samenleving. De gebeurtenissen die de voorbije jaren onze samenleving hebben getekend, tonen duidelijk aan dat opkomen voor gelijke kansen en opkomen tegen racisme wel degelijk absoluut noodzakelijk zijn.

Mijnheer Van den Eynde, uw pleidooi om het centrum voor racismebestrijding op te doeken, moet de ogen van de publieke opinie doen opengaan voor de werkelijke aard van de stellingen die u verdedigt. Wie anders heeft angst voor een centrum voor racismebestrijding dan degenen die racistische stellingen verdedigen? Met uw

standpunt dat een centrum voor racismebestrijding niet nodig is in onze samenleving, laat u uw maskers vallen! Het is lang geleden dat ik een bekentenis van dit formaat heb gehoord!

Ik herhaal dat vele gebeurtenissen en ontwikkelingen in onze samenleving duidelijk maken dat de bestrijding van het racisme en een beleid dat erop gericht is voor iedereen gelijke kansen tot stand te brengen, kernaspecten van onze moderne samenleving zijn.

Het tweede deel van mijn antwoord heeft betrekking op de directeur van het centrum. Hij moet zich, mijn inziens, met specifieke acties bezighouden en zich niet in de plaats van de politici stellen. Politici moeten aan politiek doen, niet de directeur van een dergelijke instelling. In mijn onderhoud met de heer Leman heb ik hem dat duidelijk gemaakt. Zijn taak als directeur is de leiding van het centrum op zich te nemen. Die leiding bestaat uit een hele panoplie van concrete acties, voornamelijk op het terrein. Allerlei politieke bespiegelingen over de verdeling van politieke partijen en over goeden en kwaden, is in de eerste plaats de taak van de politici. Ik heb hem gezegd dat ik zeker niet zou dulden dat dergelijke incidenten zich opnieuw zouden voordoen. De heer Leman heeft me bevestigd dat hij zich bewust is van zijn foute uitspraken en heeft me verzekerd dat hij in de toekomst met de basisregel die ik heb opgelegd strikt rekening zal houden.

De heer **Francis Van den Eynde** (Vlaams Blok): Mijnheer de voorzitter, ik stel vast dat de pater het boetekleed heeft aangetrokken.

Mijnheer de eerste minister, ik heb nog nooit zo'n dubbelzinnig antwoord gehoord. U zegt voor de zoveelste keer - u valt dikwijls in herhaling - dat ons masker is afgefallen. Dit refrein raakt stilaan versleten. U zegt dat ons masker is afgefallen omdat het Vlaams Blok durft te protesteren tegen het centrum en u concludeert dat wij racisten zijn.

U voegt er onmiddellijk aan toe dat u pater Leman de les gespeld hebt omdat hij aan politiek heeft gedaan. Mijnheer de eerste minister, sinds zijn oprichting doet dat centrum aan politiek! Het heeft nooit anders gedaan. Meer nog, het werd met dit doel opgericht. In het verleden bent u nooit gechoqueerd geweest. Nu bent u dat wel, niet omdat hij aan politiek heeft gedaan. Dat verwacht u immers van uw aalmoezenier! U bent gechoqueerd omdat hij het onhandig heeft gespeeld. U berispt hem omdat hij onhandig is geweest!

Mijnheer de eerste minister, ik blijf bij mijn standpunt dat het bestaan van zo'n centrum fundamenteel ondemocratisch is.

Francis Van den Eynde

Mijnheer de eerste minister, in dit land is de rechtbank er om het racisme te bestrijden, vermits het strafrechtelijk niet mag. Wanneer u het centrum gaat gebruiken om telkens opnieuw in de partijpolitiek te interfereren - en ze kunnen niet anders, want het is hun roeping en opdracht - dan gaat u verder dan wat de democratie u toestaat.

Waarom moet dat centrum van pater Leman zich moeien met, bijvoorbeeld, het organiseren van een betoging tegen de regering in Oostenrijk. Dat is het recentste voorbeeld, maar ik kan verwijzen naar mijn parlementaire vragen van de laatste jaren. Daarvoor wordt dit centrum toch niet opgericht. Waar staat in de wet die in dit parlement werd goedgekeurd, dat dit de bedoeling kan zijn ?

Het past in de strategie van het systeem, dus mag hij het doen, net zoals de heer Slangen. Noël Slangen wordt iets beter beschermd, want pater Leman heeft terecht of ten onrechte een CVP-etiket en wij weten dat u graag strenger bent voor de benoemingen van de vorige regering dan voor die van de huidige regering.

De **voorzitter** : Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.

En conclusion de cette discussion, des motions ont été déposées.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heren Bart Laeremans en Francis Van den Eynde en luidt als volgt :

"De Kamer, gehoord de interpellatie van de heer Francis Van den Eynde

en het antwoord van de eerste minister, verzoekt de regering er niet alleen voor te zorgen dat het zogenaamde Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding niet langer aan politiek zou doen, maar bovendien ook nog het nodige te doen opdat deze instelling waarvan het nut meer dan betwistbaar is zo vlug mogelijk zou worden opgedoekt."

Une motion de recommandation a été déposée par MM. Bart Laeremans et Francis Van den Eynde et est libellée comme suit :

"La Chambre, ayant entendu l'interpellation de M. Francis Van den Eynde

et la réponse du premier ministre, invite le gouvernement non seulement à veiller à ce que le Centre pour l'égalité des chances et la lutte contre le racisme s'abstienne dorénavant de toute action politique mais, en outre, à faire en sorte que cette institution, dont l'utilité est des plus discutables, soit supprimée dans les plus brefs délais."

Een eenvoudige motie werd ingediend door de dames Marilou Vanden Poel-Welkenhuysen en Kristien Grauwels en de heren Denis D'hondt, Jean Depreter, François-Xavier de Donnée en Patrick Lansens.

Une motion pure et simple a été déposée par Mmes Marilou Vanden Poel-Welkenhuysen et Kristien Grauwels et MM. Denis D'hondt, Jean Depreter, François-Xavier de Donnée et Patrick Lansens.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.

Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

Samengevoegde mondelinge vragen van de heer Pieter De Crem en mevrouw Els Van Weert aan de eerste minister over "de nieuwe opdracht voor de regeringscommissaris, Freddy Willockx" (nrs. 1158 en 1197)

Questions orales jointes de M. Pieter De Crem et Mme Els Van Weert au premier ministre sur "la nouvelle mission du commissaire du gouvernement, Freddy Willockx" (n°s 1158 et 1197)

De heer **Pieter De Crem** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, regeringscommissaris Willockx heeft twee maanden geleden een bijkomende opdracht gekregen waarover in de commissie van gedachten kon worden gewisseld, met name het opvolgen van het omzetten van Europese richtlijnen. Alsof dat nog niet voldoende was, hebben wij vernomen dat commissaris Willockx nog een nieuwe taak werd toebedeeld. Wij gaan niet de oude discussie voeren omtrent de zinvolheid van deze functie van regeringscommissaris, noch omtrent de wijze waarop ze tot stand is gekomen. Wij hebben dat in het verleden kunnen doen. Wij hebben vastgesteld dat de piste die toen werd bewandeld - het waren politieke troostprijzen op de politieke weegschaal - meer en meer opgeld maakte. Daar wil ik evenwel niet bij stilstaan.

Ik zie, lees en hoor dat de heer Willockx nu wordt ingezet om terugkeerverdragen mogelijk te maken, met andere woorden om collectieve uitwijzingen van illegalen te vergemakkelijken. Hij zou die taak hebben gekregen nadat u een bezoek bracht aan Italië, waar u met andere collega's over een aantal zaken hebt gesproken en waarbij een initiatief van ambassadeurs, dat reeds in de stelling stond, zou worden ontwikkeld. Het gaat over de zogenaamde readmissieverdragen, verdragen waarin landen van herkomst verklaren om illegalen en uitgeprocedeerden opnieuw op te vangen.

Pieter De Crem

Mijnheer de eerste minister, wanneer en waarom is de Ministerraad tot de nieuwe opdracht voor commissaris Willockx overgegaan ? Wat houdt die nieuwe opdracht precies in ? Het moet zo zijn dat de taak die de heer Willockx op zich heeft genomen al vervuld is, want wij hebben de zegeberichten kunnen lezen van de achterstand die ons land had opgelopen. Van de 181 op implementatie wachtende Europese richtlijnen zijn er ondertussen al een 25-tal onmiddellijk omgezet. Dit brengt ons op ongeveer 150. In het Europees Adviescomité hebben wij daarvan een document gekregen. Het was bijzonder interessant waar te nemen hoe dat plots zo vlug kon gaan. Minstens 14 van de 25 omgezette richtlijnen waren zonder voorwerp of waren reeds onder de vorige regering omgezet, zodat slechts nog een formaliteit moest worden toegevoegd.

Mijnheer de eerste minister, hoe is de nieuwe opdracht van commissaris Willockx in overeenstemming te brengen met de doelstelling van de regering om de administratie meer te betrekken bij vele van haar activiteiten, de afslanking van de kabinetten te bevorderen en alle overheidsdiensten te betrekken bij de uitvoering van het beleid ? Het Corps Diplomatique speelt hierin een bijzonder belangrijke rol. Vanuit dat Corps Diplomatique ontvangen wij alarmerende berichten, want dit korps weet niet meer hoe het de vroegere opdracht tot het op gang brengen van ontmoedigingscampagnes in landen van waaruit vele vluchtelingen komen, verder moet uitwerken. Zij vragen zich af hoe zij zich moeten verhouden tot de andere geaccrediteerde diplomaten in die landen van herkomst, want de vertegenwoordigers van de andere landen van de Europese Unie hebben wel de opdracht gekregen om over die readmissieverdragen te onderhandelen, ze op te stellen en ze uit te voeren. Zij voelen zich als het ware het vijfde wiel aan de wagon.

Om de twee maanden duiken er met een zekere regelmaat nieuwe opdrachten op voor commissaris Willockx. Ik weet dat ons nog zeven maanden rusten tot aan de volgende gemeenteraadsverkiezingen. Het ware misschien interessant te vernemen welke opdrachten er nog in de pijplijn zitten. Wel was een opdracht als commissaris-voetbal - het voetbal is hem zeer geliefd - blijkbaar te hoog gegrepen.

Hij heeft ook nog een aantal andere zaken misgelopen maar daarover hebben we het in het verleden al gehad. De vraag luidt concreet : als er al 14 richtlijnen zijn omgezet en als er nog 150 op omzetting wachten, volstaat het dan om al een nieuwe opdracht toe te voegen aan het rijk gevulde palmares van commissaris Willockx ?

Aan de nieuwe rol van commissaris Willockx wil ik ook een beetje de rol van de andere regeringscommissarissen koppelen. Commissaris Picqué heeft, behoudens een blitzbezoek aan Antwerpen, wat ons betreft nog niet

veel uitgericht. We vinden dat het na een ambtstermijn van 6 of 7 maanden tijd wordt dat er een tussentijds rapport wordt opgesteld, zeker met de omkadering van een half kabinet van een staatssecretaris.

Ook van mevrouw André hebben we nog niet veel gehoord. U weet dat mevrouw André volgens ons eigenlijk de persoon is die het meeste recht had op dat halve kabinet van een staatssecretaris. Immers, toen haar op de RTBf-radio over haar benoeming werd gevraagd : "Qu'allez vous faire, madame André ?", antwoordde zij : "Franchement, je n'en sais rien." Zij had dus echt wel dat halve kabinet van een staatssecretaris nodig om haar opdracht uit te voeren. We hebben gehoord dat ze in de running was voor een gouverneurschap maar dat is niet doorgegaan.

Mijnheer de eerste minister, ik zou graag van u weten wat die functie van de heer Willockx inhoudt maar ook met welke landen hij readmissieverdragen gaat onderhandelen. Dat wil immers zeggen dat er met heel wat landen nog collectieve uitwijzingen op til zijn en dat zal wellicht de voetangel zijn in de uitvoering van het ambt van de heer Willockx. Geen nood echter, op 8 oktober, over zeven maanden dus, zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Misschien kunt u nu al een tip van de sluier oplichten voor toekomstige opdrachten. Misschien kunnen de Olympische Spelen daarin een rol spelen. Die vallen immers in de eerste week van oktober.

Mevrouw **Els Van Weert** (VU&ID) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, onze fundamentele kritiek op het systeem van de regeringscommissarissen is algemeen bekend. Daarover is ook in de commissies al voldoende gediscussieerd. Ik kom daar niet op terug. Ik ga evenmin de terechte vragen van de heer De Crem herhalen. Mijn interventie wordt dus zeer kort. Ik wil aan de vragen van de heer De Crem echter wel nog twee elementen toevoegen.

We weten wel dat de heer Willockx een opdracht heeft gekregen voor een volledige legislatuur maar dat staat toch een beetje in tegenstelling met wat minister Daems heeft gezegd in een eerste antwoord op interpellaties terzake. Hij heeft toen duidelijk onderstreept dat de duur van het mandaat samenhangt met de opdracht en met de tijd die nodig was om die bepaalde opdracht uit te voeren. Dat zou de meer correcte houding zijn geweest maar er is nu eenmaal een bepaalde duur geformuleerd en we krijgen sterk de indruk dat men die tijd koste wat het kost nuttig wil besteden. Dat is natuurlijk goed maar intussen gaat men krampachtig op zoek naar nieuwe opdrachten voor de regeringscommissarissen. Ik vraag me dan ook af wat nu precies de taakomschrijving is met betrekking tot de onderhandelingen over de terugkeer van vluchtelingen. Bij die vraag van de heer De Crem sluit ik me zeker aan. Ook wil ik graag weten waar en wanneer die opdracht precies is geformuleerd.

Els Van Weert

Een tweede nieuwe element dat ik wil toevoegen heeft te maken met de andere regeringscommissarissen. Ik verwijs naar een antwoord dat u hebt gegeven de vorige keer dat er over de regeringscommissarissen is gesproken. Toen hebt u duidelijk en terecht gezegd dat een gemeentelijk uitvoerend mandaat niet verenigbaar is met het mandaat van regeringscommissaris. In een aantal kranten en ook door ons is dat als volgt geïnterpreteerd : de regeringscommissaris maakt wel degelijk integraal deel uit van de uitvoerende macht en dat betekent dat hij in principe niet kan cumuleren met een mandaat in de wetgevende macht, namelijk als parlementslid.

U weet dat de heer Picqué nog steeds een collega is van ons in het Federale Parlement. Mijnheer de eerste minister, volgens een aantal kranten hebt u door uw antwoord van vorige keer ook gesteld dat de heer Picqué niet langer deel kan uitmaken van de Kamer. Bent u het daarmee eens ? Als dat niet het geval is, welke argumenten hebt u dan om te zeggen dat hij alsnog kan blijven ?

Eerste minister **Guy Verhofstadt** : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben de vorige keer uitvoerig ingegaan op de problematiek van het statuut van de regeringscommissarissen. Voor dat aspect verwijs ik dan ook naar de antwoorden die ik toen heb gegeven.

Ik kom dan bij de rol van de heer Willockx. In verband met de dioxinecrisis heeft hij goede resultaten bereikt. Na 181 dagen werden de strenge maatregelen die het Europees Veterinair Comité tegen België had afgekondigd opgeheven. In Groot-Brittannië wordt men echter nog steeds geconfronteerd met een analoge problematiek. We kunnen dan ook zeggen dat de heer Willockx de crisis zeer efficiënt heeft helpen beheersen, zeker in de eerste maanden toen het erop aankwam op Europees vlak de nodige initiatieven te nemen om geleidelijk aan de sectoren vrij te stellen van de zeer stringente maatregelen die tegen hen waren genomen. Aangezien er nog een groot aantal dossiers moeten worden behandeld, kan ik niet zeggen dat deze crisis is afgewikkeld. De dossiers moeten nu echter hoofdzakelijk administratief afgehandeld worden.

Het was dan ook evident dat wij besloten hebben om de heer Willockx met een aantal andere dossiers te belasten, meer bepaald de dossiers van de omzetting van de Europese richtlijnen en veroordelingen. Sommigen hebben toen gelachen omdat hij er dat "klusje" bij zou nemen. Dit was echter zeker geen klusje. Het bewijs daarvan is dat er op 8 december 1999, de datum waarop de heer Willockx zijn functie heeft opgenomen, 181 openstaande dossiers waren. Deze functie lag in dezelfde lijn als degene die hij met betrekking tot de dioxinecrisis had gekregen. Het gaat hier immers ook om het horizontaal coördineren van een aantal bevoegdheden tussen de departementen en tegelijkertijd om het onderhouden van contacten op Europees vlak om die

dossiers in orde te krijgen. Dat kan het best door een regeringscommissaris worden gedaan omdat het gaat om opdrachten en functies die te snel veronachtzaamd worden omdat ze horizontaal door verschillende departementen lopen. Als zich daar iemand specifiek mee bezighoudt, worden deze dossier nadrukkelijker behandeld.

Collega's, er waren 181 openstaande dossiers die in vier verschillende categorieën konden worden ingedeeld. Het ging om 93 nog niet omgezette of onvolledig omgezette richtlijnen waarvoor de omzettingstermijn al een hele tijd verstreken was. Voor deze dossiers liep er eventueel ook een inbreukprocedure, ingesteld door de Europese Commissie, wegens het niet melden van de volledige omzetting. Deze dossiers waren meestal jaren oud. Ten tweede, waren er inbreukdossiers wegens de beweerde onjuiste omzetting of toepassing van richtlijnen. Hierbij ging het om in totaal 39 dossiers. Ten derde, ging het om 38 inbreukdossiers wegens beweerde overtredingen van artikelen van het EG-verdrag en in beperkte mate van verordeningen en beschikkingen. Ten vierde, waren er 11 inbreukdossiers wegens het niet uitvoeren van een arrest van het Hof van Justitie. Als er al een arrest van het Hof van Justitie was, viel daar eigenlijk niet veel meer over te discussiëren. Het ging dus minstens om 104 dossiers, namelijk 93 en 11, die niet of laattijdig werden omgezet. De overige dossiers kon men nog betwisten omdat het daar kon gaan om een meningsverschil tussen België en de Europese instanties.

Dit zijn geen dossiers van enkele weken. Het gaat hier over dossiers van maanden en vaak van jaren. De heer Willockx heeft een zeer efficiënte manier bedacht, via een scorebord, om de ministers ertoe aan te zetten de nodige initiatieven te nemen. Dit is vaak niet te wijten aan de ministers zelf, maar aan de hele bureaucratische afwikkeling van deze dossiers. Dit scorebord, naar een Europees model, is een zeer goed op punt gestelde procedure met een trajectbeheerder die elk dossier opvolgt. Hiervan zijn de eerste resultaten al bereikt. De 181 dossiers zijn immers al teruggedrongen tot 158 dossiers, volgens de stand van 15 februari 2000. We zullen nooit tot een nulscore komen. Daarover maak ik mij geen illusies. Ik krijg trouwens steeds nieuwe dossiers binnen. Er zijn ook een aantal dossiers waarover betwistingen bestaan. Onze doelstelling is echter minstens tot een halvering of minder dan een halvering van de dossiers te komen. Hierdoor zullen we in de rangschikking van de Europese lidstaten van de elfde plaats naar het koppeleton opschuiven. Dat is het streefdoel tegen de start van het voorzitterschap op 1 juli 2001.

De heer Willockx houdt zich dus nu voornamelijk met dit probleem bezig. Daarnaast is er de afwikkeling van de dioxineproblematiek, waarmee hij nog weinig bezig is omdat de administratieve afwikkeling van de dossiers

Guy Verhofstadt

volop aan de gang is. Dit probleem, collega's, is al jaren een van de zwakke punten van België. België is, met zijn Europese instellingen en met zijn Europese retoriek, als puntje bij paaltje komt om verordeningen en beslissingen van het Hof van Justitie toe te passen, niet zo'n goede regering. Daarom is de heer Willockx er om die achterstand, doorheen alle departementen, in te lopen. Het lijkt mij trouwens beter om in het adviescomité voor Europese Zaken, eerder dan in deze commissie, op regelmatige tijdstippen het scorebord dat de heer Willockx maakt, bij te houden.

Wij hebben trouwens vastgesteld dat, sinds de dood van Semira Adamu, er geen coherente uitwijzingspolitiek meer was in ons land. De regering heeft altijd gezegd dat het nieuwe asielbeleid op twee peilers steunt. Ten eerste is er het regulariseren van de mensen die hier al lang zijn en vaak het slachtoffer zijn van de laattijdige behandeling van dossiers. Men had in het parlement een wanorde voorspeld bij de regularisatie. Alles is echter ordentelijk en correct verlopen. De cijfers werden enkele dagen geleden door de minister van Binnenlandse Zaken bekendgemaakt. Het gaat hier over 32 000 dossiers waarin 50 000 mensen terug te vinden zijn.

Ten tweede is er de uitwijzing, individueel en collectief. Als men dit niet doet, dan blijft er gebeuren wat er in het verleden, de voorbije maanden en jaren, voortdurend is gebeurd, namelijk dat men vanuit Oost-Europa een stijgende migratie krijgt die georganiseerd wordt door criminele organisaties inzake mensenhandel. Zij doen dat niet uit humane overwegingen. We hebben hier verslagen over en publiciteit van die organisaties die meestal in de Oost-Europese landen, zoals Albanië, Slowakije en republieken van de ex-Sovjet-Unie zoals Kazachstan, Oezbekistan en Kirghizië gevestigd zijn. De tarieven die gevraagd worden, bedragen 5000 dollar per persoon.

Er wordt aan die mensen de garantie gegeven dat ze dat bedrag terugkrijgen als ze niet minstens gedurende twee tot drie jaar hier kunnen verblijven. Met dergelijke middelen worden ze naar hier gelokt. De enige manier om dit te beëindigen, is naast een geloofwaardig regularisatiebeleid een geloofwaardig uitwijzingsbeleid tot stand te brengen. Er hebben reeds collectieve uitwijzingen plaatsgevonden naar onder andere Slowakije, Nigeria en Albanië. De komende weken zullen er trouwens nog volgen, onder meer naar Oekraïne.

We moeten trachten dit op een vlotte manier te laten verlopen en niet steeds gedurende weken te moeten onderhandelen met die landen over een collectieve terugkeer. Die landen willen namelijk eerst weten of het effectief gaat over landgenoten. Heel die procedure neemt zoveel weken in beslag dat we het best kunnen werken via terugnameakkoorden waarbij de uitwijzingen worden geregeld.

Dit is niet hetzelfde als werken met immigratieambtenaren. Deze ambtenaren zullen verbonden zijn aan de ambassades van de landen waarvan er immigratiestromen naar ons land vloeien. In eerste instantie hebben zij tot taak een aantal controles uit te voeren om ervoor te zorgen dat migranten zonder papieren niet op de vliegtuigen terechtkomen of visa krijgen.

De taak van de heer Willockx bestaat erin om met die verschillende landen - te beginnen met Albanië - een gemakkelijker uitwijzingsprocedure uit te werken. Een aantal landen heeft reeds dergelijke terugnameakkoorden gesloten. Italië en Duitsland hebben bijvoorbeeld een terugnameakkoord met Albanië. Wij niet. We moeten dan ook telkens onderhandelen over een individuele of collectieve uitwijzing. Ik herhaal, dergelijke onderhandelingen vragen enorm veel tijd. Het is de bedoeling om deze onderhandelingen in de toekomst toe te vertrouwen aan de heer Willockx, mede gezien het feit dat zijn opdracht in verband met de dioxinecrisis ten einde loopt.

Een dergelijk beleid levert wel degelijk resultaten op. Het aantal asielaanvragen voor december 1999 bedroeg 4 700 terwijl dit cijfer in januari 2000 2 800 bedroeg en we verwachten ook een daling voor de maand februari. We beschikken nog niet over de officiële cijfers van de Dienst Vreemdelingenzaken maar we verwachten een cijfer dat rond de 2 000 ligt.

Een geloofwaardig regularisatiebeleid en een geloofwaardig uitwijzingsbeleid met terugnameakkoord is de enige juiste manier om die problematiek te kunnen beheersen. Volgens mij zijn we op de goede weg. Die terugnameakkoorden zijn evenwel van kapitaal belang in het beleid.

Waarom werd precies voor de heer Willockx gekozen? Ik heb reeds in de plenaire vergadering van deze Kamer gezegd dat hij een zeer efficiënt man is die voor dergelijke dossiers enorm goed werk levert. Zowel voor de dioxinecrisis als voor de omzetting van de Europese richtlijnen, maar ook voor deze problematiek is meer dan een ambtenaar nodig. Voor dergelijke dossiers is iemand met politieke feeling nodig. De heer Willockx is een hardnekkig iemand die niet terugkeert vooraleer hij resultaat heeft bereikt. Dergelijke efficiënte mensen hebben we nodig. Dat is de reden waarom hem deze taak werd toegekend.

Er is ook geen enkel probleem gerezen met het diplomatiek korps want de minister van Buitenlandse Zaken heeft de betrokken diplomaten onmiddellijk de nodige richtlijnen gegeven.

De heer De Crem heeft ook nog gevraagd over welke landen het precies gaat. In eerste instantie wordt aan Albanië gedacht. Andere landen die in aanmerking komen zijn Bulgarije, Roemenië en uiteraard ook de republieken van de voormalige Sovjet-Unie.

Guy Verhofstadt

Wij wensen in eerste instantie terugnameakkoorden te sluiten met landen van waaruit de voorbije maanden op kunstmatige wijze een te hoge migratiestroom op gang kwam, ten gevolge van een overdreven activiteit en gedoogbeleid ten opzichte van die criminele organisaties.

De heer **Pieter De Crem** (CVP) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, wij maken hier de zaligverklaring mee van Freddy Willockx.

Mijnheer de eerste minister, wat de grond van de zaak betreft, ook wij zijn vertrouwd met de problematiek van de omzetting van richtlijnen. De omzetting van die 25 richtlijnen was toch geen bovenmenselijk of titanenwerk ? Het is waar dat het scorebord van de heer Willockx een aantal omzettingen belicht. Misschien kan hij dat scorebord verkopen om commissaris voor het voetbaltornooi te worden.

Nemen wij even als voorbeeld de etikettering betreffende het energieverbruik van huishoudelijke afwasmachines. Op 1 maart 1999 was de richtlijn nog niet omgezet. Er kwam een regeling door de administratieve circulaire van 27 april 1999 en daarmee was de zaak afgehandeld. Als ik mij niet vergis is dat nog tijdens de vorige legislatuur gebeurd. Een ander voorbeeld zou de toepassing van de verordeningen voor de gemeenschapscode voor douane- en exportbureaus kunnen zijn. Er was een met redenen omkleed advies in februari 1999. Op 25 maart 1999 werd een omzendbrief naar de commissie voor Advies gestuurd. Er kwam een telefonisch akkoord van de Europese ambtenaar en daarmee was de zaak afgehandeld en geklasseerd bij beslissing van 1 juli 1999. Ik denk dat deze regering toen nog niet beëdigd was. Dat zijn dus zaken die niet op het conto van de heer Willockx kunnen komen. Ik zou hier nog een aantal andere zaken kunnen aanhalen. Zo werd een zaak in 1998 geklasseerd omdat de klager was overleden. Collega de Donnée, ik zal u daarmee niet verder verblijden noch bedroeven.

Ten gronde vind ik, mijnheer de eerste minister, dat dergelijke taken - en dat moeten wij durven toegeven -, ook door verantwoordelijken van de uitvoerende macht en verantwoordelijken van de ambtenarij - in de breedste zin van het woord - kunnen worden uitgevoerd. Er werd hier over de twee andere commissarissen een waardebeoordeling en -oordeel uitgesproken. Commissaris Willockx heeft het immers uitzonderlijk goed gedaan. Hij heeft veel politieke feeling en wanneer hij zijn tanden in iets zet komt hij nooit zonder resultaat naar huis. Ik heb de indruk dat dit ook een waardeoordeel inhoudt van de andere commissarissen.

Er moeten terugnameakkoorden zijn en hierover werd reeds met Albanië onderhandeld. Wij hebben de plaatsvervangende minister van Binnenlandse Zaken, de heer Smet in Tirana zien neerstrijken en hij heeft als vertegen-

woordiger van de minister van Binnenlandse Zaken zeer goed werk geleverd. Het is dus zeer goed mogelijk dat niet de regeringscommissaris, maar wel de ambtenaren of vertegenwoordigers van de ministeries die taak op zich nemen. Voor de regering commissaris komt het neer op een soort van bezigheidstherapie, terwijl het voor vele ambtenaren gelijk staat met degradatie. U hebt immers impliciet gezegd dat de ambtenaren niet de politieke feeling hebben om een aantal zaken te realiseren.

Eerste minister **Guy Verhofstadt** : Men onderhandelt daar niet met een ambtenaar of een diplomaat van Buitenlandse Zaken. Men onderhandelt met de minister van Binnenlandse Zaken van een bepaald land en daartegenover moet een politieke figuur worden geplaatst. Dat weet u toch, mijnheer De Crem, of bent u zo onervaren dat u dat niet weet ?

De heer **Pieter De Crem** (CVP) : Mijnheer de eerste minister, het gaat hier niet over onervarenheid, maar ook over de ergste internationale constellatie. U weet even goed als ik dat er veel plaatsvervangende schaamte bij onze diplomaten op post is. Ook de appreciatie die zij krijgen van hun collega's uit de EU is minderwaardig :. Wij zijn het enige land dat voor dergelijke zaken de diplomaten in de wind zet en daarvoor een regeringscommissaris aanstelt.

Eerste minister **Guy Verhofstadt** : Dat is niet waar. U kent er niets van, want het Italiaanse terugnameakkoord is niet onderhandeld door de ambtenaren, maar door Italiaanse politici van de Italiaanse regering met Tirana.

De heer **Pieter De Crem** (CVP) : Nee, door de secretaris, Delostato. Ik heb het deze namiddag nog nagekeken. U kent de Italiaanse situatie zeer goed. Nu speelt u blufpoker. Wij zijn het enige land van de EU dat dit doet.

Eerste minister **Guy Verhofstadt** : Het is alleen maar juist het tegenovergestelde.

De heer **Pieter De Crem** (CVP) : Wij zijn ervan overtuigd dat dit bezigheidstherapie is voor commissaris Willockx. Wij vinden het ook geen faire uitvoering van uw regeerakkoord, waarbij u zei een veel grotere verantwoordelijkheid te zullen leggen bij de ambtenaren. Dit staat ook haaks op de afslanking van politieke beïnvloeding via parallelle besluitvorming via de kabinetten. Ik hoop dat hiermee nu de saga van de regeringscommissarissen is afgesloten. U schermt wel veel met snelheid en efficiëntie, maar dit past niet in een efficiënt staatsbeheer. Dat is mijn mening daarover.

Eerste minister **Guy Verhofstadt** : U hebt er in geen jaren iets van terechtgebracht. Alles lag stil, het aantal asielaanvragen rees de pan uit door uw gebrek aan beleid. Nu is er een beleid, eindelijk zijn er resultaten, en nu zegt u dat het toch erg is dat die resultaten door een politicus zijn tot stand gebracht.

De heer **Pieter De Crem** (CVP) : Ik zou graag eens de resultaten en de cijfers die u noemt, vergelijken met de cijfers van de toevloed van gerepertorieerde illegalen in de maanden januari en februari. U weet even goed wat er nu gebeurt. Degenen die zijn gerepertorieerd door de dienst Vreemdelingenzaken, vormen nog maar een fractie, een percentage van minder dan 50% van degenen die zich op het grondgebied bevinden.

Mevrouw **Els Van Weert** (VU&ID) : Mijnheer de eerste minister, het is inderdaad de taak van politici om die onderhandelingen te voeren. Als ik dat koppel aan de lof die hier over de heer Willockx werd geuit, moet u voor hem een plaatsje vrijmaken in uw regering en dat ook zo verantwoorden tegenover de bevolking. Ik betreur geen antwoord te hebben gekregen op de vraag wat u denkt over de interpretatie door de media van een vorige uitspraak, met name dat dit niet verenigbaar is met een gemeentelijk uitvoerend mandaat, maar blijkbaar dus wel voor de eerste keer met een parlementair mandaat.

Eerste minister **Guy Verhofstadt** : Die vraag was mij zo niet gesteld. De heer De Crem vroeg zich af of hij zich al aan het voorbereiden was om regeringscommissaris en schepen te zijn. Dan heb ik dat antwoord gegeven.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 19.20 uur.*

- *La réunion publique de commission est levée à 19.20 heures.*